

Processierupsen ongehinderd de winter door?

De berichtgeving loog er niet om: de strenge vorst zou de eikenprocessierups vast en zeker een zware klap toebrengen. Hoog tijd om de proef op de som te nemen. Want meten is weten...

HENRY KUPPEN, KUPPEN BOOMVERZORGING

Ik besloot op mijn bedrijf uitgebreide proeven te doen om de effecten van de vorst op de eipakketten te kunnen inschatten. De reden is simpel: onrust wegnemen bij beheerders die de neiging zouden kunnen krijgen het maar eens een jaartje aan te zien. Daar schuilt al snel het gevaar dat je een jaar vol overlast en uitbreiding van de plaag tegemoet gaat.

Tweeling in één ei

Na de berichten in januari over de vermeende effecten van vorst op de eipakketten van de eikenprocessierups, namen we eipakketten uit de omgeving van Noordoost-Brabant. Na een kweekperiode van tien dagen kwam van deze pakketten 95% tot 98% van de larven uit het eitje; een hoge score. Maar de critici laten geen argument onbenut en het zou – zo werd gezegd – in dit gebied niet koud genoeg zijn geweest, dus togen we naar Midden-Limburg. Het was daar 21,5 °C geweest, en dat moest toch wel genoeg zijn! Buiten het feit

dat het in dit gebied streng heeft gevoren, is het ook een heerlijk monitoringgebied. In 2007 is in de omringende Belgische gemeentes een haardgebied ontstaan dat zelfs met inzet van het leger werd bestreden. Momenteel heeft men in Midden-Limburg de nodige nasleep van deze uitwas bij de burens, met als gevolg dat wij vrij simpel op de ons bekende voorkeurslocaties eipakketten konden knippen. Met maar liefst honderd eipakketten zetten we de kweek voort. En ook nu bleek gemiddeld 98% per eipakket uit te komen. Het was bijzonder om te zien dat de rupsen meteen na het uitkomen in processie gaan en zelfs eischaaftjes helpen open knagen als een broer of zus moeite heeft om uit het eitje te komen. Daarbij is zelfs een tweeling in één eitje waargenomen.

Geen verschil

Op 6 april kwamen de eerste eipakketten in de vrije natuur in Midden-Limburg uit, en drie dagen later in Noord-Brabant en Zuid-Gelderland.

Foto: Henry Kuppen

Eikenprocessierupsen in eerste larvale stadium (L1, kenmerkende rode kleur).

Dit is gemiddeld elf dagen eerder dan in 2008, wat voor mij aanleiding vormt om de melding uit maart van de Natuurkalender dat het voorjaar zes weken later intrad, in een bijzonder daglicht te plaatsen. Ook bij de eipakketten in de vrije natuur is er geen verschil waarneembaar. Dat betekent volgens ons dat er voorlopig geen verschil is met andere jaren. Het is algemeen bekend dat vooral een kwakkelwinter slecht is voor insecten, omdat deze het ritme kan verstoren; bovendien is voor een insect een overwintering als eipakket de veiligste manier van overwinteren. Ik ben zeer benieuwd of we in de loop van de zomer nog wél verschillen kunnen zien optreden. Ik help het een ieder die de eikenprocessierups ook liever kwijt dan rijk is hopen dat de vorst alsnog een deel uitgeschakeld heeft. Een insect is echter ingesteld op overleven en maximale vermenigvuldiging: dat zijn natuurlijke wetten die – helaas – niet met één koude winter de kop ingedrukt worden.

Een insect is ingesteld op overleven en vermenigvuldiging